

СХВАЛЕНО рішенням
педагогічної ради від 29.08. 2023 р.
протокол №1

ЗАТВЕРДЖЕНО та введено у дію
Наказом № -о від 29.08.2023 р.
Директор
Малинського ліцею № 5
Малинської міської ради
.....Світлана Амерханян

Положення про моніторинг якості освіти

**Малинський ліцей № 5
Малинської міської ради**

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до ст. 48 Закону України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» моніторинг визначено як систему послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), установлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напрямку й причин відхилення від цілей.

Дана система представляє внутрішній моніторинг якості освіти як стратегічної моделі реалізації освітньої політики держави, спрямовану на фундаментальні цілі XXI століття:

- Вчитися, щоб знати;
- Вчитися, щоб творити;
- Вчитися жити разом;
- Вчитися, щоб бути.

1. Мета, завдання, функції моніторингу

Методологічні основи внутрішнього моніторингу закладу освіти:

- системний підхід до освіти;
- сучасні теорії управління;
- діяльнісний, особистісно-зорієнтований, компетентнісний підходи до освітнього процесу.

Моніторинг здійснюється на основі таких **принципів**:

- *гуманістична спрямованість* - створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких репресивних дій до учасників навчально-виховного процесу;
- *об'єктивність* - уникнення суб'єктивних оцінок, створення рівних умов для всіх учасників навчально-виховного процесу;
- *системність* – комплексний підхід до вивчення різних аспектів життя навчального закладу, опрацювання та аналізу результатів досліджень;
- *валідність* - відповідність пропонованих контрольних завдань змісту навчальної програми, чіткість критеріїв виміру й оцінки, дотримання визначених процедур проведення та опрацювання результатів;
- *надійність* результатів, що означає можливість підтвердження позитивних і негативних результатів різними способами контролю; шляхом повторного контролю, який проводять інші особи;
- *врахування психолого-педагогічних особливостей* шляхом диференціації контрольних та діагностичних завдань;
- *рефлексія*, що проявляється в аналізі та оцінці отриманих результатів на всіх рівнях управління, здійсненні самоаналізу й самооцінки.

Мета внутрішнього моніторингу - ефективне відслідковування функціонування освітнього простору у закладі освіти, виявлення динаміки його змін, розробка прогнозу та пропозицій для забезпечення розвитку школи, накопичення даних, необхідних для періодичного самооцінювання якості освітніх послуг; аналітичне узагальнення результатів діяльності.

Завдання внутрішнього моніторингу:

- визначення якості навчальних досягнень учнів; з'ясування динаміки їх змін;
- виявлення проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу та рівнем кваліфікації педагогів;

- установлення та нагромадження даних про фізичний, психічний, соціальний і духовний розвиток учнів; встановлення проблем їхнього особистісного розвитку;
- характеристика якості виховного простору, а також фінансового, кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчального закладу.

Відповідно до цього визначені діагностична, прогностична, інформаційна, управлінська, оцінювальна, корегувальна функції моніторингу.

2. Об'єкти та предмет моніторингу

Об'єкти моніторингу:

- освітнє середовище;
- освітній процес;
- результати освітньої діяльності.

Предмет моніторингу: динаміка змін освітньої системи та умов її діяльності.

3. Види, напрями моніторингу

Види моніторингу:

1. Предметний (базовий) моніторинг, який полягає у відстеженні відповідності освітнього рівня учнів із базових предметів вимогам державних стандартів.
2. Проблемний моніторинг пов'язаний з окремими аспектами оновлення та модернізації освітньої системи за напрямами:
 - підвищення рівня навчальних досягнень учнів;
 - розвиток творчих здібностей учнів;
 - діагностика навчання учнів із низькою успішністю;
 - рівень професійної компетентності педагогічних кадрів.
3. Індивідуальний моніторинг пов'язаний із спостереженням діяльності окремих учнів або педагогів.

Залежно від мети дослідження виділяємо такі напрями моніторингу:

- діагностичний моніторинг; мета — визначення рівня навченості учня;
- статистичний; мета — отримати показники *одночасно* за кількома напрямами діяльності загальноосвітнього навчального закладу; порівняти отримані результати з нормативними й визначити відхилення від стандарту; проаналізувати навчально-виховний процес, сформулювати висновки та рекомендації;
- змістовний (особистісно зорієнтовний моніторинг); мета - динаміка особистісного розвитку;
- супровідний педагогічний моніторинг; мета - контроль і поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації та здійсненні навчально-виховного процесу.

Інструментарій моніторингових досліджень:

- статистичний (тестування, анкетування);
- спостереження;
- аналіз;
- діагностичні роботи;
- кваліметричні таблиці;
- оціночні шкали;
- схеми аналізу уроків;
- таблиці відстеження результатів освітньої діяльності;
- діагностичні психологічні методики.

4. Прогнозовані результати моніторингу

Основна гіпотеза: одержана інформація про стан освітньої системи закладу, її аналіз, прийняті управлінські рішення будуть сприяти підвищенню якості освіти у плані набуття учнями ключовими та предметними компетентностями, виконання державних програм і планів, підвищення професійної компетентності педагога, укріплення матеріально-технічної бази школи, підтримка обдарованої молоді, створення позитивного іміджу, підвищення конкурентоспроможності навчального закладу.

Проводячи внутрішній моніторинг, заклад освіти орієнтується на такі **результати**:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників навчально-виховного процесу: виявлення й підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів ;
- упровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освітніх форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи адміністрації й педагогічного колективу закладу, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління закладом, вироблення й корегування управлінських рішень, планування й прогнозування розвитку навчального закладу.

5. Організація моніторингу

1. Створення програми моніторингу.
2. Вибір інструментарію.
3. Створення бази первинного самооцінювання. Здійснення дослідження об'єктів моніторингу.
4. Збір та оприлюднення результатів.
5. Аналіз та інтерпретація результатів внутрішкільного моніторингу стану конкретної ділянки освітнього середовища навчального закладу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу; підготовка та представлення звіту, який має містити висновки та рекомендації з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи школи, роботи окремих учителів, батьківського комітету, учнівського самоврядування).

Оприлюднення результатів моніторингу, запровадження рекомендацій у практику.

Обов'язкові компоненти бази даних моніторингових досліджень

- *Загальні відомості про навчальний заклад* (дата заснування, форма власності, юридична адреса, телефон, електронна адреса, мова навчання, профіль навчання, відомості про атестацію).
- *Матеріально-технічна база* (кількість навчальних кабінетів, забезпечення технічними засобами навчання, забезпечення комп'ютерною технікою, забезпечення ЕЗНП).
- *Кадрове забезпечення навчального закладу* (кількісний склад педагогічних працівників, освітньо-кваліфікаційний рівень, розподіл за віком, склад учителів за педагогічним стажем, кваліфікаційними категоріями, аналіз руху кадрів, результати атестації педагогічних кадрів).
- *Контингент учнів* (мережа класів, віковий склад учнів, поглиблене вивчення предмета, розподіл учнів за профілем, результати ДПА в 4-х, 9-х, 11-х класах, динаміка нагородження випускників 9-х та 11 класів, результати участі учнів в олімпіадах, турнірах, конкурсах, спортивних змаганнях).

- *Методична робота, удосконалення професійної педагогічної майстерності вчителя* (аналіз підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, аналіз участі педагогічних працівників у методичній роботі, участь педагогів у конференціях, семінарах, майстер-класах).
- *Виховна робота* (охоплення учнів додатковою освітою, кількість дітей пільгових категорій, кількість дітей, які потребують особливої педагогічної уваги і схильних до правопорушень, дозвілля учнів, оздоровлення дітей улітку, моніторинг рівня виконання вимог Стратегії захисту дітей працівниками закладу).
- *Стан здоров'я учнів* (динаміка захворюваності учнів, кількість учнів, унесених до медичних груп, кількість учнів, звільнених за станом здоров'я від ДПА).
- *Охорона життя та безпека життєдіяльності* (динаміка травмування дітей під час освітнього процесу та в позаурочний час, стан травмування серед педагогів).
- *Робота соціально-психологічної служби* (дослідження психологічної готовності першокласників до навчання в школі; адаптація учнів 5 класу до навчання в основній школі; розвиток пізнавальної сфери та особистісний розвиток учнів).
- *Робота з батьками та громадськістю* (склад сімей учнів, соціальний статус).

Звітність про результати внутрішкільного моніторингу та періодичність його проведення

- Інформація про кадрове забезпечення навчального закладу (*вересень-жовтень*).
- Інформація про контингент учнів (*вересень, травень*).
- Інформація про матеріально-технічну базу навчального закладу (*вересень*).
- Інформація про рівень навченості учнів школи за результатами навчання у I, II семестрах та за рік для учнів початкової, основної та інформація про результати державної підсумкової атестації в 4, 9 та 11 класах (*, січень, червень*).
- Інформація про результати участі учнів школи у Всеукраїнських, обласних, районних, міських олімпіадах, турнірах, конкурсах (*грудень-квітень*).
- Інформація про результати участі учнів у ЗНО з української мови , математики (*серпень*).

Інформація про результати участі учнів у ЗНО за результатами щорічного Офіційного звіту УЦОЯО про результати ЗНО.

6. Структура моніторингових досліджень

6.1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

1. Кількісно-якісний склад педагогічних працівників

Навчальний рік	Кількість пед.працівників	Вища кат.	I кат.	II кат.	Спец.	Старший учитель	Учитель-методист	Вакансії
2022/2023								
2023/2024								
2024/2025								
2025/2026								
2026/2027								

2. Віковий склад

Навчальний рік	До 30 років	31-40 років	41-50 років	51-54 роки	55-60 років	Понад 60 років
2022/2023						
2023/2024						
2024/2025						
2025/2026						
2026/2027						

3. Гендерний склад

Навчальний рік	жінки	чоловіки
2022/2023		
2023/2024		
2024/2025		
2025/2026		
2026/2027		

4. Стаж роботи

Навчальний рік	До 3 років	Від 3 до 10 років	Від 10 до 20 років	20 років і більше
2022/2023				
2023/2024				
2024/2025				
2025/2026				
2026/2027				

5. Підвищення кваліфікації. Післядипломна педагогічна освіта

Навчальний рік	Курси НУШ	Планові курси КЗ «ЖППО» Житомирської обласної ради	Дистанційні позапланові онлайн-курси	Курси або навчання з ТБ та ЦЗ
2022/2023				
2023/2024				
2024/2025				
2025/2026				
2026/2027				

6.Атестація (за перспективним планом на 5 років)

№ п/п	Прізвище та ініціали	Посада	Рік попередньої атестації	Наслідки атестації	Рік наступної атестації					2028
					2023	2024	2025	2026	2027	
1.	Амерханян С.В.	Укр. м	2020	Підтв В кат.,Вч. метод			+			
		Директор	2021	Відп займ пос.				+		
2	Васянович Н.І	Матем.	2022	Встан. вищу					+	
3	Гаращук Л.Ю.	Поч. кл	2020	Встан вищу			+			
4	Чаплінська В.В.	Ас. вчителя	-	спец			+			
5	Єсипенко О.В.	Зар літ Англ..мова	2021	Встан першу				+		
6	Єнько Ю.Ю.	Англ..мова	2020	Встан першу кат.			+			
7	Іванченко О.Ф.	Ас. вчителя	2021	Встан.12 тар.розр				+		
8	Грищенко Т.А.	Психол, соц. пед	-	спец			+			
9	Гузовська Г.С.	Поч. кл	2022	Вст..ІІ кат. Вчит.		+				
10	Лосенко В.І.	Поч. кл	2022	Підтв В кат, Ст.вч					+	
11	Луценко О.В.	географія	2020	Встан І к.		+				
		заступник	2023	Відп. Займ.пос.	+					+
12	Макаренко Н.В.	асистент вчителя	2019	Підтв І кат		+				
13	Нечипоренко Н.О.	Муз. мист., обр. мист., мистецтво	2019	Підтв. вищу кат		+				
		ЗДВР	2021	Відп. Займ.пос.				+		
15	Гелетуха Т.К.	Педагог-організатор	Не атест	спец			+			
16	Паршакова А.М	Інформатик а	2020	Встан І кат.	+ Поза черг					+
17	Прокоф'єва Т.В.	Поч. кл	2020	Встан вищу кат.			+			
18	Рева Р.М.	Ас.вчителя	2022	Встан.12 тар.розр					+	
19	Марчук Л.П.	бібліот	Не атест	спец			+			
20	Станкевич В.С.	Укр..м та літ	2022	Спец. ІІ кат					+	
21	Степаненко С.П.	Укр. м та літ	2020	Підтв ВІ кат.,вст. .Ст.вч			+			
22	Філоненко Т.М.	істор	2020	Встан вищу кат.			+			
23	Бойко В.П.	Фіз.-ра, тр навч	2023	Спец. другої кат	+					+
24	Шуневич Л.В.	Фізика, тр навч	2023	Підтв вищу кат, Ст.Вч	+					+
25	Єщенко Л.А.	Біологія, хімія	2023	Спец. другої кат	+					+

7. *Методична діяльність педагогів* (Участь у професійних конкурсах, педагогічних виставках, проведення методичних заходів : майстер-класів, МО, відкритих уроків тощо)

ПБ учителя	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027

8. Самоосвітня діяльність

Напрями:

- втілення концепції Нової української школи;
- використання прикладних програмних продуктів та електронних підручників;
- використання програмних продуктів для діагностичного й підсумкового тестування учнів;
- використання інтерактивних технологій навчання та виховання.

9. Професійна компетентність учителя

Завдання:

1. Оцінити професійну компетентність учителів.
2. Скоригувати самоосвітню діяльність окремих учителів.
3. Створити алгоритм корекції самоосвітньої діяльності вчителів за умов моніторингу.

Прогнозовані очікувані результати:

1. Підвищення загального рівня професійної майстерності вчителя:
 - 1.1. Підвищення рівня професійної підготовки.
 - 1.2. Покращення всіх видів педагогічної компетентності.
 - 1.3. Моделювання перспективного досвіду роботи вчителів, які мають потенційні здібності.
2. Розвиток творчої ініціативи педколективу:
 - 2.1. Збільшення кількості вчителів, які цілеспрямовано займаються самоосвітою.
 - 2.2. Підвищення активності роботи вчителів на всіх рівнях підпорядкування (шкільному, міському, регіональному, всеукраїнському та міжнародному).
3. Підвищення рівня організації освітнього процесу:
 - 3.1. Удосконалення методики викладання.
 - 3.2. Підвищення якості знань учнів.
 - 3.3. Підвищення вихованості учнів.
 - 3.4. Рівень професійної компетентності

ПБ учителів	Компетентності							
	Інтелектуально-предметна	Методична	Дидактична	Проектна	Комунікативна	Мотиваційна	Управлінська	Психологічна

10. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

1. Наявність державних стандартів, інструктивно-методичних матеріалів, освітніх програм з предметів інтегрованої та варіативної складових навчальних планів, факультативних занять, консультацій, діяльності гуртків, інклюзивного навчання.
2. Наявність календарного планування з предмета, гуртка, факультативу, консультації, інклюзивного, індивідуального навчання.
3. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення, у тому числі план проведення уроку навчального заняття, контрольної роботи, лабораторної,

практичної роботи; матеріалів для визначення результатів освітньої діяльності (тести, матеріали ДПА тощо).

4. Наявність навчальних матеріалів для здобувачів освіти (підручники, посібники, зошити для практичних та лабораторних робіт).
5. Підготовка педагогами власних програм, методичних посібників, рекомендацій, статей у фахових журналах.
6. Наявність електронних ресурсів:
 - сайт школи;
 - сайт «Віртуальна учительська»;
 - сайти-портфоліо вчителів
7. Діяльність бібліотеки:
 - фахові періодичні видання;
 - довідкова література;
 - забезпечення учнів підручниками, посібниками.
8. Наявність методичних осередків, інноваційної діяльності, реалізація єдиної науково-методичної проблеми.

Навчальний рік	ШМО	Творчі групи	Методичні проекти	Майстер-класи	Загальноміські заходи
2022/2023					
2023/2024					
2024/2025					
2025/2026					
2026/2027					

11. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

1. Оснащення навчальних кабінетів.
2. Освітлення.
3. ІКТ, Інтернет, WiFi

	Базове оснащення	Зміни
Кабінети інформатики		
Сканери, принтери, проектори		
Загальна кількість комп'ютерів		
Мультимедійні центри		

4. Спортивна зала. Спортивний майданчик

	Базове оснащення	Зміни

5. Електронні засоби навчання

	Базове оснащення	Зміни
Презентації		
Відеоматеріали		
Віртуальні лабораторії		
Спеціалізовані web-сайти		

6. Фінансування. Ефективність, доцільність використання державних (та комунальних) надходжень. Використання спонсорських коштів

Рік	Бюджетні надходження	Благодійні внески	Використано бюджетних надходжень	Використано благодійних надходжень
2023				
2024				
2025				
2026				
2027				

7. Оснащення кабінетів

Кабінет (предметний/навчальний)	Базове оснащення	Зміни
---------------------------------	------------------	-------

8. Стан технічних приміщень

	Базовий рівень	Перспектива, зміна, удосконалення
Їдальня зала		
Туалетні кімнати		
Система зовнішнього спостереження		
Бібліотека: • фонд; • читальна зала.		
Кабінет психолога та соціального педагога		
Ресурсна кімната		
Медичний кабінет		
Методичний кабінет		

12. Якість проведення навчальних занять

Мета: отримати об'єктивну інформацію про стан реалізації державних стандартів, процесів викладання предметів, проектування на основі моніторингових досліджень з підвищення якості викладання предметів.

Завдання:

- дослідити дотримання вчителями державних вимог до викладання предметів;
- дослідити впровадження основних підходів до проведення навчальних занять: компетентність, діяльнісно, особистісно-зорієнтованого;
- об'єктивно оцінити роботу педагога та визначити об'єктивність системи оцінювання учнів, яку використовує вчитель;
- вивчити й узагальнити роботу педагога;
- з'ясувати раціональне використання в освітньому просторі матеріально-технічної бази;
- визначити ефективність занять з учнями в позаурочний час (гуртки, факультативи, консультації).

Аналіз навчальних занять здійснюється за параметрами:

1. Дотримання Державних стандартів освіти відповідного рівня, освітніх програм з предметів, інструктивно-методичних рекомендацій.
2. Наявність і якість календарного планування з предмета, наявність плану (конспекту) навчального заняття. Відповідність навчального заняття календарно-тематичному плануванню. Ведення класного журналу (предметні сторінки).
3. Типологія навчальних занять. Аналіз структурних одиниць навчального заняття.
4. Проведення контрольних, практичних, лабораторних робіт.
5. Педагогічна майстерність учителя.

6. Аспектний аналіз навчального заняття (психологічний, мотиваційний).
7. Результативність навчальних занять у розрізі компетентнісних, діяльнісних, особистісно-зорієнтованих підходів.
8. Виховний аспект навчальних занять.
9. Техніка безпеки.
10. Самоаналіз учителем навчального заняття.

13. Моніторинг досягнень учнями результатів навчання (компетентностей)

Напрями моніторингу:

- моніторинг результативності навчання;
- предметний моніторинг;
- дослідження результативності участі учнів у ВУО, конкурсах, МАН, турнірах;
- результати ДПА, ЗНО.

Предметний моніторинг передбачає вивчення стану викладання та рівня навчальних досягнень учнів (графік додається, додаток 2).

При визначенні навчальних досягнень учнів підлягають аналізу:

- *характеристика відповіді учня* (елементарна, фрагментарна, неповна, логічна, доказова, обґрунтована, творча);
- *якість знань* (правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність);
- *ступінь сформованості загальнонавчальних* (навчально-організаційні, навчально-інтелектуальні, навчально-інформаційні, навчально-комунікативні) і *предметних умінь та навичок*;
- *рівень оволодіння розумовими операціями* (уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо);
- *ступінь самостійності учнів у навчальній діяльності*;
- *досвід творчої діяльності* (уміння виявляти та роз'язувати проблеми, формулювати гіпотези);
- *самостійність оціночних суджень*.

Технологія моніторингового дослідження:

- *вхідне діагностування (вересень)* - визначення якості освіти, набутої в попередніх класах, рівень закріплення набутих компетентностей («залишкових знань»);
- *проміжне діагностування (грудень-січень)* - процес особистісно-орієнтованого супроводу учня протягом вивчення предмета, курсу, учня, проведення корекційної роботи з метою усунення виявлених труднощів на шляху підвищення якості освіти через набуття певних компетентностей; організація самоосвітньої діяльності учнів, робота з обдарованими учнями. Проміжний (поточний) контроль вважаємо контрольні роботи за I семестр, дослідження розвитку реальних можливостей учнів за предметами: пізнавальна сфера (увага, пам'ять, інтелект), розвиток творчих здібностей, становлення особистісних якостей (мотивація до навчання, працелюбність, вихованість)
- *підсумковий етап моніторингу (травень : ДПА, ЗНО, результати річного оцінювання)*.

Основні показники:

- кількість учнів за рівнями навчальних досягнень;
- успішність засвоєння учнями навчального матеріалу;
- якість засвоєння;

- динаміка змін успішності окремого учня.

За результатами моніторингового дослідження:

- аналіз умов проведення моніторингу;
- аналіз результатів освітнього моніторингу;
- визначення позитивних і негативних тенденцій;
- підготовка рекомендацій для організації корекційної роботи;
- прийняття управлінських рішень;
- визначення пріоритетних напрямків діяльності.

Корекційна робота за результатами моніторингу включає складання індивідуальних корекційних програм для учнів, у яких необхідно:

- враховувати проблеми учня в засвоєнні навчального матеріалу з даної теми, рівень сформованості спеціальних, загальнонавчальних умінь і навичок;
- спланувати реальні перспективи підвищення рівня навчальних досягнень учня в результаті проведеної корекції;
- визначити напрямки корекції з даної теми;
- визначити види й форми роботи, послідовність їх виконання.

14. Моніторинг вивчення стану викладання та рівня навчальних досягнень учнів з окремих предметів

№п/п	Предмет	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Українська мова та література			+				
2.	Зарубіжна література	+					+	
4.	Іноземна мова (англ..)		+					+
5.	Історія					+		
6.	Громадянська освіта			+				
7.	Правознавство			+				
8.	Мистецтво (музика)				+			
9.	Образотворче мистецтво		+					+
10.	Математика					+		
11.	Я досліджую світ					+		
12.	Природознавство	+					+	
13.	Біологія		+					+
14.	Хімія			+				
15.	Географія				+			
16.	Фізика	+					+	
17.	Технології					+		
18.	Інформатика				+			
19.	Основи здоров'я		+					+
20.	Здоров'я. безпека і добробут							
21.	Фізична культура	+					+	
22.	Захист України		+					
24.	Використання варіативної частини	+	+	+	+	+	+	+
25.	Індивідуальне, інклюзивне навчання	+	+	+	+	+	+	+
26.	Реалізація положень НУШ (початкова школа)		Укр.мова +		Матем. +			Укр..мова +
27.	Адаптація 1 та 5 класів	+	+	+	+	+	+	+